

IZHAJA VSAK DAN

Študi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesašne šte. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nč. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-izdatnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

vabl na

JAVNI SHOD

ki se bo vršil

danes, v nedeljo dne 3. novembra

ob 10 dopoldne

v veliki dvorani „Nar. doma“.

DNEVNI RED:

Avstrija in balkanska vojna.

Slovenci mesta in okolice! Prihitite na shod v kolikor mogoče velikem številu.

ODBOR.

BRZOJAVNE VESTI.

Cesar na Ogrskem.

DUNAJ 2. (Izv.) V ponedeljek ob trčetrt na 1 se poda cesar v Budimpešto. Socijalistovska stranka snuje za njegov prihod demonstracijo.

Poincaréjeva formula in Avstrija.

DUNAJ 2. (Izv.) Francoski ministrski predsednik Poincaré je izdelal novo formulo za posredovanje. Ta glasi tako: „Vesile naj se sporazumejo nesebično o formuli, ki dovoljuje Balkancem povečanje teritorija, ne da bi pri tem kaj zahtevala kaka veselila“. Avstrijsko vladno se neoficijelno obvestilo o formuli, a ta jo je odklonila že naprej, z utemeljitvijo, da ima Avstrija življenjske in-

terese, ki jih mora na Balkanu varovati in da radi tega ne more izjaviti, da ne stavi glade na Balkan svojih zahtev.

Diplomati pravijo, da so avstrijske zahteve gospodarske naravi. Politični krogi pa menijo, da se sedaj ne želi posredovanja, ki še ni aktualno. Z ozirom na naraščajočo nervoznost, ki jo povzroča bolgarsko prodiranje proti Carigradu, izjavljajo na Dunaju, da Avstrija nima ničesar proti temu, če bi Bolgari ovenčali svoja zmagovalna čela z lovorjem zmage nad Carigradom.

Avstrijska vojna mornarica pripravljena?

DUNAJ 2. (Kor.) Berolinska „Vossische Zeitung“ poroča, da je dobila avstrijsko-ogrsko eskadra ukaz, da vzdržuje „polupar“, da more takoj odpluti, če bi izbruhnila na Turškem nemir proti tujcem in bi bilo v varstvo avstrijsko-ogrskih državljanov treba posebnih varnostnih odredb.

Kakor je izvedel c. kr. korespondenčni urad na pristojnem mestu, so te vesti popolnoma neutemeljene. C. in kr. eskadra ima sedaj svoje normalne vaje v domačem vodovju.

Ronacherjev medved na izprehodu.

DUNAJ 2. (Kor.) Danes predpoldne je ušel iz Ronacherjevega etablissementa medved. Zaletel se je v kuhinjo podjetja in je pomival, ki je bila ravno pri delu, strašno zdelal po vsem telesu. Nekemu točaju, ki je hotel pomivali pomagati, je medved s kremplji in tacami turčiriral cele komade mesa s telesa. Šele ko je prišel neki posrešček, ki je udaril medveda s krepelom po glavi, da se je omočen opotekel in zbežal v klet, je napravil mir in red. Medved se še ni prikazal, a nanj že čakajo stražniki z revolverji, da mu posvetijo, če pride na dan.

Češki zdravniki na Bolgarskem.

SOFIJA 1. (Kor.) Sedem čeških kirurgov in dve sestre je dospelo danes semkaj in ponudilo svojo službo rdečemu križu.

SKADER GORI!

Pred Carigradom!

Črnogorci zmagujejo.

CETINJE 2. (Izv.) „Cetinjski Vjestnik“ poroča uradno, da so Črnogorci po krvavih bojih, v katerih jih je silno mnogo padlo, zasedli Plav in Visoko Težano.

Črnogorci še bombardirajo Skader.

RJEKA 2. (Kor.) Bombardiranje Skadra se še vrši. Več granat je padlo v mesto in povzročilo veliko škodo. Prebivalstva se je polastila panika in se skuša spraviti na varno. Kralj je inspiciral Taraboš in se je že vrnil v Bar.

Skader v plamenu.

CETINJE 2. (Izv.) Od davi gori Skader. Katoliško in pravoslavno prebivalstvo se je zateklo v svoje cerkve. Predajo pričakujejo vsak čas.

Prizren — srbski.

BELGRAD 2. (Izv.) Uradno se potrjuje, da so Prizren zavzeli Srbi.

Srbska kavalarija pred Solunom.

BELGRAD 2. (Izv.) Oddelek srbske kavalarije, kakih 4000 jezdecov, je na poti pred Solun. Predstraže so že 20 km pred Solunom.

Boj za Drinopolje in Čataldžo.

SOFIJA 2. (Izv.) Bolgari gredo nad Čataldžo, kjer delajo Turki okope. Boj za Drinopolje je prešel v odločilno fazo.

DUNAJ 2. (Izv.) Tu se govori, da so Bolgari vzeli Drinopolje. Car Ferdinand je baje rekel svojememu katoliškemu bratovčaku, da se naj pripravi za zahvalno mašo v nedeljo, ki se bo brala v Drinopolju.

O padcu Drinopolja.

FRANKFURT 2. (Izv.) „Frankf. Zeit.“ poroča, da je Drinopolje že padlo.

Bolgarska administracija na bivšem Turškem.

TOFIJA 2. (Izv.) Bolgari so povsod po kraljih, ki so jih zavzeli, uvedli svojo administracijo. Vse kaže, da Bolgari hočejo imeti Carigrad.

Rusija proti Bolgarom?

CARIGRAD 2. (Izv.) Listi poročajo, da bode Rusija gotovo posredovala, če bi nameravali Bolgari vzeti Carigrad.

Rennenkampf na Bolgarskem.

SOFIJA 2. (Izv.) Slaviti general Rennenkampf, ki je vodil kozake v rusko-japonski

vojni, je imenovan za poveljnika ruskih čet ki gredo prostovoljno na Bolgarsko.

Bolgarska kavalarija na koncu Turčije.

SOFIJA 2. (Izv.) Bolgarska kavalarija je, jahaje od Rodopskih gor, zasedla postajo Xanti na solunsko-carigradski železnici.

Turki zmagujejo proti Bolgarom?

PANI 1. (Kor.) „Agence d'Havas“ poroča iz Carigrada: Najvišji poveljnik Nazim naša je brzojavil danes ob 2 popoldne: Desno krilo naše armade prodira od včeraj dalje v severozapadno smeri. Armada Mahmud Muktar paše je premagala Bolgare in osvojila veliko topov in municije. Dal sem ukaz vsem vojnim zborom, da začno z ofenzivo.

Nadaljna brzojavka Nazim paše ob tri četrt na 5 popoldne pravi: Bunar Hisar je zopet vzet. Vse bolgarske čete v okolici Bunar Hisarja so tepene.

CARIGRAD 1. (Kor.) Ministrski svet je bil zbran od polnoči in se je posvetoval o vojnem položaju ter pričakoval poročil z bojišča, zlasti pa iz Lüle Burgasa. Ob 2 popoldni je podtakel vojnega ministrstva naznail ministrskemu svetu važne brzojavke.

CARIGRAD 1. ob 9 dop. (Kor.) Vsi listi zatrjujejo soglasno, da je položaj iztočne armade ugoden in da se Bolgari, preganjeni po Turki, korakoma umikajo. Turki se pripravljajo na odločilni udarec. Vojaški krogi menijo, da bo izid bitke, kateri so se baje Bolgari hoteli izogniti, za Turke ugoden, če se ne dogodi kaj nepričakanega. Nemo-goče da je, da bi Bolgari, ki se nahajajo v difenzivi, zopet začeli z ofenzivo.

Vojni dopisnik lista „Sabaha“ brzojavlja Bolgari so pognani od Lüle Burgasa. Izgube so na obeh straneh velike, posebno pa na bolgarski. Ponoči so odvedli z bojnega polja 1800 ranjencev.

CARIGRAD 1. ob 6 zvečer (Kor. — oficijelno) Vrhovni poveljnik Nazim paša je poslal sledeče, dne 31. oktobra datirano brzojavko velikemu veziratu: Kakor poročajo iz Bunar Hisarja, je imel sovražnik v včerajšnji bitki znatne izgube. Polastili smo se velike množine artiljerijske municije, infanterijskega orožja in opremljenih predmetov. Bitka traja dalje.

CARIGRAD 1. ob 7 zvečer. (Kor.) Po poročilih iz vojnega ministrstva se je baje posrečilo turški vojski, da je obšla bolgar-

ske. Vojna zborna iz Lüle Burgasa in Vize sta se mogla združiti.

Turške grozovitosti.

SOFIJA 2. (Bol. tel. ag.) Na svojem potu od Eski Babe nazaj proti Lüle Burgasu so Turki uganjali strašne grozote v vasi Aivali. ki je oddaljena 5 km severoz- točno od Lüle Burgasa.

Vesti o masakrih v Solunu.

LONDON 2. (Izv.) Tukašnji listi pišejo, da se v Solunu vrše masakra. Vojaštvo ne pozna discipline in zahteva s silo jesti. Položaj je nevaren.

Grozovito turško divjaštvo. — Turki zažgali 200 Bolgarov.

SOFIJA 2. (Kor.) „Mir“ (Vladni bolg. list. — Ured.) poroča iz zanesljivega vira, da so Turki, preden so zapustili Demir Hisar, v tamošnje vojašnice zaprli 200 Bolgarov in potem zažgali vojašnico, da so vsi oni Bolgari izgubili življenje.

Turki počenljajo neprenehoma grozovitosti v dolini Sirume, kjer kar skupinoma zvezujejo bolgarsko prebivalstvo in jih more. Poročilo pariških in londonskih listov, da je bil princ Aziz ustreljen, je napačno.

Grška zmaga.

ATENE 1. (Kor.) General Sapunzaki brzojavlja: v okolici mesta Anogi so se vršili boji med grškimi in turškimi četami. Grške čete so se polastile visoko ležečih pozicij.

Grška torpedovka vzela turški parnik.

PARIZ 2. (Kor.) Kakor poročajo listi iz Aten, je neka grška torpedovka vjela turški parnik, ki je izvesil grško zastavo, da bi se vthotapil v Solun, kjer je hotel zopet dvigniti po Gkih potopljeno turško vojno ladjo „Feth-i-Bolant“. Moštvo grške torpedovke je odpravilo vzeti parnik v Pirej.

Grki pred Dardanalami.

ATENE 2. (Izv.) Grška flota pod Komdurlotisom križari pred vhomom v Dardanele in čaka na turške ladje, ki si ne upajo na dan.

Grški uspehi.

ATENE 2. (Izv.) Grki bombardirajo Preveso, druga vest pa pravi, da so se tudi izkrcale grške čete v Dedeagaču.

Izgnali so turške oblasti.

ATENE 1. (Agence d'Athènes). Prebivalstvo severno od Verrije ležečega, 10.000 prebivalcev broječega mesta Nlauste je pregnalo turške oblasti, ko je slišalo o prodiranju grške armade in je sporočilo grškemu prestolonasledniku, da je mesto Grkom prijaznega mišljenja.

Garibaldi gre na Grško.

RIM 1. (Kor.) Ricciotti Garibaldi je dospel v Brindisi, odkoder odpotuje na Grško, da organizira oddelek prostovoljcev. (Italijanski junaki bodo prišli ravno prav, ko bo k sreči že — prepozno! Op. ur.)

Nevarnost v Carigradu.

LONDON 2. (Izv.) Listi pravijo, da je položaj v Carigradu in Solunu obupen. Bašibozuki, ki so pribežali od Lüle Burgasa, tvorijo resno nevarnost. Trgovine so zaprte. Pravilo, da gre proti Carigradu 15.000 turških čet, ki na poti od Lüle Burgasa pustošijo in požigajo.

Balkanci ne popustijo.

BELGRAD 2. (Izv.) Ruski poslanik Hartwig je izjavil nekemu žurnalistu, da je intervencija vevsil odveč, ker Balkanci ne popustijo na noben način in se ne umaknejo niti za korak.

Turška nezgoda pri Nalbanköju.

ATENE 2. (Izv.) Po informacijah listov je padlo pri Nalbanköju mnogo Turkov. 200 jezdecov in 1000 pešcev je ostalo mrtvih, razven tega so pa Grki uplenili 7 topov. Grki so Turke preseneteli na brogi Sorović-Bitolje, da so se celo pozabili pragniti.

S črnogorskega bojišča

Cetinje, 30. oktobra 1912.

Obstreljevanje Taraboša. — Uspešno bombardiranje Brdic.

Iz Muričanov se poroča: Kanonada pred Tarabošem traja nepretrgano dalje. Včeraj je bila izredno živahna. Turki so bili primorani raztegniti topovski ogenj na nekoliko črnogorskih baterij, ki je pa bil v obče slabše nego prešle dni. Na podlagi zanesljivih izveščavanj sta dva turška topa na Brdicah onesposobljena za nadaljni boj in je njuno moštvo uničeno. Zdi se, da so tudi baterije na Tarabošu imele precejšnje izgube, ker je bila njihova akcija popoldne slabša, osobito slab pa odpor onega oddelka, ki je deloval proti črnogorski pehoti, nahajajoč

se na vrhovih Širočke gore. Izgube na črnogorski strani štejejo enega mrtvega.

Turška fides, nulla fides.

I.

Rijeka, 30. oktobra zjutraj.

Turki so včeraj pred Skadrom zlorabili belo zastavo. Iztočno od mesta je na večer črnogorska vojska zavzela pri reki Kiri važne pozicije. Na kar so bašibozuki razvili be e zastave in v srbsčini izjavili, da se predado. Črnogorska vojska jim dovoli približati se. Ko so se primaknili zelo blizu, so otvorili splošen ogenj in napadli z bajonet, tako da je 300 Črnogorcev bilo mrtvih in ranjenih. Nato je črnogorska vojska obkolila Turke-bašibozuke in jih do poslednjega posekala.

II.

Druga nekoliko kasneje došla brzojavka je malo obširnejša:

Včeraj na večer je črnogorska vojska zavzela po daljši borbi pozicijo na Bardanjolu na vzhodni strani Skadra. Ko so črnogorske čete zasedle to pozicijo, so se pojavili bašibozuki z belo zastavo. Govorili so srbski in javili Črnogorcem, da se predado. Dovolilo se jim je približati se. A ko so se približali so izpalili puške namesto da predajo orožje. Na ta način so povzročili med črnogorskimi četami pogibelj. Največje izgube imajo grahovski, radinski in banjanski bataljon, ki so stali v prvi vrsti. Turki, ki so Črnogorce tako prevarali in zlorabili belo zastavo, so bili od črnogorske vojske na mestu decimirani. Črnogorske čete so obdržale osvojene pozicije. Broj mrtvih in ranjenih je še nepoznan.

Cetinje, 31. okt. 1912.

Bardanjolske žrtve na Rijeki.

Včeraj popoldne in zvečer so privedli na Rijeko ranjene žrtve z Bardanjola, ki so preveč zaupali na poštenost turških bašibozukov, ki so se pod belo zastavo približali črnogorski vojski, izjavili, da se predado, a ko so dospeli v njihovo neposredno bližino, vsi na enkrat sprožili svoje puške, tako, da je kri tristo mrtvih in ranjenih črnogorskih vojakov močila tujo zemljo. Ranjence, ki pripadajo večinoma banjanskemu in grahovskemu bataljonu, so transportirali na Rijeko po parobrodu, ki plove po Skadarskem jezeru in je baje last neke italijanske družbe, deloma pa na vozovih. Na Rijeki, ne daleč od Skaderskega jezera, jih je sprejel kralj in njegovi dve hčeri ter kraljevi štab. Pozdrav je bil gniljiv in prisrčen, kot si ga more le oni predstavljati, ki je del časa opazoval udanost naroda napram svojememu kralju. Ranjence so stregle: velika kneginja Milica, kneginja Ana Battenberška in kraljeva najmlajša hči Ksenija. Ranjenci so obširno pripovedovali ves dogodek, radi katerega je vladalo največje ogorčenje. Ranjence so namestili deloma v perjanickem domu (kasarni kraljeve telesne straže), deloma v bolnišnici, deloma po zasebnih hišah. Vsi so v dobri oskrbi, ker ljudstvo zelo sočutstvuje z njimi.

Bombardiranje Taraboša. — Črnogorski napad na Pulaj in beg Turkov.

Iz Muričanov se danes, dne 31. t. m. dopoldne brzojavlja: Artiljerijska borba pred Tarabošem se vztrajno nadaljuje, ako se ne vpoštevajo krajsi in daljši potrebni odmori. Turški ogenj slabi. Oddelek naše vojske, ki operira preko Bojane, je dobil nalogo, da z enim svojim delom krene na ustje Bojane, do mesta Pulaja in od tam prežene neprijatelja, ki je imel več nego tabor vojske in sicer redne vojske in bašibozukov. Napad onega oddelka je bil uspešen in je prisilil nasprotnika, da se je umaknil v begu v smeri proti S. Giovanni di Medua, ki leži ob morju ne daleč od Leša (Alessio). Pri tem je popustil top, ki je popolnoma nepoškodovan padel v roke naše vojske. Turki so imeli dosti mrtvih in ranjenih na bojnem polju. Naše izgube so neznatne.

Črnogorska vojska v Peči (Ipek).

Iz Andrijevice se danes popoldne javlja kratko sledeča vest: General Vukotić je včeraj na večer prišel slovesno v Peč (Ipek) s svojimi četami. Narod ga je entuzijastično pozdravljaj. V stari patrijarhalni cerkvi se je vršila slovesna služba božja za zdravje kralja in zahvalnica za dosedanje črnogorske zmage.

Darovi za jugoslovanske rdeče križe.

Nadalje so darovali sledeča gg. po K: Ivan Blažić 1, Miha Natek 5, Josip Črnjava 2, Josip Beneton 1, Halil Kebo 1, Dunder Dadaškov 1, Adem Zanolvić 1, Lazar Vujčić 1, Anton Furlan 2, Kosto Nagulov 5, Ivan Jurić 2, Fran Sel s 1, Jakob Gombač 1, Ivan Bedeković 2, Santo Polmisano 1,

Anton Bertok 1, Milko Duklić 1, Jovo Mihajlo 1, Nikola Jolić 1, Gjuro Čupković 1, Fran Nagyalusi 1, Josip Žerjal 1, kap. M. Marović 25, kap. A. Radoslović 3, Antonio Colombis 5, Genova 2, kap. T. Androvich 5, kap. Oreste Olivetti 30, Jug. G. Linardović 20, Frano Golosso 5, kap. G. Camelli 20, kap. Pietro Bogovich 10, kap. Petar Šolčić 5, kap. Pavlo Gjurgjević 5, kap. N. N. 5, kap. A. Kovačić 10, kap. C. L. 2, kap. Pavo Kiočević 20, kap. Vaso Aleksić 10, kap. Anton Bellin 10, kap. E. Radonich 20, kap. G. L. Sbutega 15, kap. S. Fabiani 5, kap. A. Volcic 5, A. de Zonca 20, kap. M. Kosović 5, kap. M. Bandisch 10, G. Penčić 50, kap. Ivo Domjanović 40, Hugo Joung 10, C. A. Z. Valentić 10, Kamil Saunig 5, Baron Drvic —40, J. Lucato —40, H. Zuvattoff —40, H. pl. Bužić —40, K. Savnik —40, Gracian Stepančič, geometer Pertot 20, Obitelj Barčević 10, A. K. 10, Akad. fer. društvo „Balkan“ 20, Pontizza „Grado“ 5, H. R. 2 Alcide Bonivento 1, C. Fiegele Weiss 100, Vido Gjermek 1, Antonio Bonivento 2.

Skupaj K 964

predvčera izkazano 30,107.09

Skupaj K 30,801.09

Domače vesti.

Slovo od Črnogorcev, ki so se odpeljali včeraj zjutraj z Lloydovim parnikom „Princem Hohenlohejem“ v svojo domovino, da se postavijo v vrste svojih bratov, ki se bore za svobodo na balkanskih bojiščih, je bilo zelo prisrčno. Na pomolu sv. Karla se je zbrala velika množica tržaškega slovenskega občinstva, ki je najživahnejše pozdravljala vrle sinove kršne Črnogore, ki so krepko s krova odgovarjali našim pozdravom. Navdušenje je prikipelo do vrhunca, ko je stopil eden njih na most ter tam v krepkih besedah izrekel svojo zahvalo na bratskem pozdravnem večeru, ki so ga jim prejšnji večer priredili tržaški Slovani v Narodnem domu. Ko se je nato začel premikati parnik, ni bilo ne kraja ne konca živoklicev, in še tedaj, ko je bil parnik že tam daleč pri izhodu iz luke, je bilo še čuti klice s parnika in videti mahanja z rokami in robcami.

Naknadno naj še dodamo, da je bil pozdravni večer v Narodnem domu res pravo slavje bratske ljubezni, ki veže nas z našimi brati, ki tam doli bijejo svoj junaški boj za krst častni in svobodo zlato. Bilo je navdušenih nagovorov in prostori restavracije so odmevali slovenskih himen, ki jih je vse občinstvo pelo stoji. Resnica je, da ta večer ostane i našim bratskim gostom i nam samim v najlepšem spominu.

Društvo „Ljudski oder“ v Trstu. Danes, v nedeljo, dne 3. novembra t. l. ob 5 popoldne predava v „Delavskem domu“ ulica Madonnina št. 15, dr. Anton Vošnjak, vseučilišni docent v Zagrebu, o predmetu: „Rousseau in njegov ustavni ideal“. — Vstopnina 20 vin. za osebo. — O velikanu in filozofu francoske revolucije nam bo predaval prvi slovenski docent na zagrebški univerzi. Nudi se nam torej zopet izredni umetniški užitek. Prijatelji izobrazbe naj izrabijo to priliko v čim večjem številu.

Pevski in godbeni odsek „Zveze Jugoslovanskih Železničarjev“ priredi danes popoldne od 4 do 10 zvečer plesni večer. Svira popolni orkester ZJŽ. Z ozirom na to, da obstoji orkester še malo časa in potrebuje vsestranske podpore, vabi pevski in godbeni odsek železničarje, člane in članice NDO, kakor tudi drugo plesno željno slovensko mladino, da se v obilnem številu udeležijo imenovanega plesa. Vstopnina za moške 80 vin., za ženske 50 vin.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“ je otvorilo te dni ljudsko knjižnico v Barkovljah. Da se knjižnica gmotno podpre, priredi imenovano društvo v nedeljo, dne 10. novembra t. l. veselico v Barkovljah z jako izbranim sporedom, ki bo objavljen pravčasno. Upamo, da bodo zavedni Barkovljani in tudi meščani posetili v obilnem številu to prireditve.

Predavanja v trgovskem izobraževalnem društvu. Danes ob 9.30 predpoldne prične ciklus predavanj v našem društvu. Kakor že naznanjeno, se bode predavalo o zelo važni in aktualni temi. Nadejamo se obilne udeležbe s strani naših trgovcev in njihovih uslužbencev. Po predavanju dijaška plesna vaja.

Loterijske številke, izžrebane dne 2. novembra t. l.:
Linc 43 33 90 16 71

Slovensko gledališče.

Na praznik vseh svetnikov popoldne smo imeli v našem gledališču obilnatno „tragikomedijo“ „Mlinarja in njegovo hčer“ — tragično za tiste, ki jo še hočejo gledati, komedijo pa za tiste, ki jo morajo igrati. Mislimo, da bi bila vsaka nadaljna beseda o tem komadu popolnoma odveč. Ljudi, ki so jim stali lasje pokoncu ob onih strahovitih rjuhastih strahovih in so menda tudi prelivali solze ob prelubem Konradu in njegovi piščalki, je bilo še precej.

Zvečer so nam dali „Jesenske maneve“ z g. Iličcem v ulogi nadporočnika Lorenteya, go. Toplakovo v ulogi Rize in gco. Thalerjevo v ulogi Marošija. Ostale

uloge so bile v istih rokah, kakor v prošli sezoni.

G. Iličić, ki je v „Jesenskih manevrih“ lani gostoval pri nas, je podal Lorenteya kar najbolje, s pravim umevanjem uloge in zato tudi s tistim ognjem, ki ga zahteva ta uloga. Zato je tudi želel, da bi mu v tem sledila Riza, saj je to polukrvna Madjarka, ki ima tudi tekoč ogenj v svojih žilah. V pevske oziru je bila Riza dobra, zlasti ona pesem v mesečini je bila prav lepa, a splošno bi bila Riza še boljše, ko bi jej zvenel glas nekoliko polneje, jasneje.

Maroš gco. Thalerjevo je bil sicer izboren v vsakem pogledu, v petju in igri, le pri drugi kritiki pesmi o „poljubu“, ali recimo, „Marjetkine“ pesmice, bi bil burškozni Maroš lahko malo manj poreden. Res izboren je bil duet s Treszko (gco. Lepuševu) in valček.

G. Dragutinović je v ulogi Wallersteina pogodil prav novih, aktualnih dovtipov, ki so popolnoma dosegli svoj namen. G. Rajner kot general, kakor navadno, res dober.

Manjše uloge so bile splošno dobre. Zbor nam pa takrat ni ugalal posebno; manjkalo mu je moči in sigurnosti. Pod vsako kritiko pa je bila četvorka v drugem dejanju. S tako zmešnjavo naj nam ne prihajajo več na oter.

Inscenacija je bila zlasti v prvem dejanju prav čedna. Obisk je bil prav dober in občinstvo je zlasti g. Iličića in gco. Thalerjevo že pri prvem nastopu sprejelo z živahnim ploskanjem.

Včeraj, na dan sv. Justa, popoldne je bila prva popoldanska ponovitev „Cigana barona“. — Prvi dve dejanji sta bili res prav dobri, tretje pa je nekoliko zaostajalo za njima. Sicer pa je bila predstava visoko nad nivojem navadnih popoldanskih predstav in zasluži kapelnik in osobe v tem pogledu vse priznanje. Obiskano je bilo gledališče prav dobro.

Poročilo o snočnji uprizoritvi „Neznanka“, ki je dosegla popoln uspeh, moramo vsled pozne ure in zgodnje zaključitve lista prihraniti za jutri.

Danes 3. novembra (nedelja) popoldne se ponovi po ljudskih cenah „NEZNANKA“.

Zvečer za abonente-A opereta

„JESENSKI MANEVRI“.

Porotno sodišče.

V porotni sodišči se prične pred tukajšnjim porotnim sodiščem glavna razprava proti Karlu Hrovatinu iz Trebč, ki je obtožen zavratnega umora. Branitelj dr. Josip Mandić.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“. Vsi pevci so naprošeni, da pridejo gotovo danes ob 10 zjutraj v društvene prostore.

Tržaška podružnica S. P. D. vabi vse odbornike k društveni seji, ki bo v ponedeljek 4. t. m. ob 8.30 zvečer v društveni sobi ulica Torre bianca 41, I.

Telovadno društvo „Sokol“ v Škedenju priredi v soboto, dne 9. t. m. prvi družabni „Martinov večer“. Na sporedu je petje, godba, kuplet, šaligra, ples, šaligra, tombola, dobiček živa gos. Začetek ob 9 zvečer. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. Nazdar!

Nar. del. organizacija.

Na naslov nekaterih slovenskih podjetnikov. — Do danes so se obračali na posredovalnico dela razun slov. pekovskih mojstrov, sami italijanski in nemški podjetniki. Konstatirali moramo žalostno dejstvo, da se velika večina slovenskih podjetnikov ne obrača na posredovalnico dela NDO. Nekateri slov. podjetniki imajo na delu celo renjokole in Nemce. Vodstvo posredovalnice dela NDO bo prisiljeno vse tiste slovenske podjetnike, ki sprejemajo na delo tujce, objaviti v „Edinosti“. Torej, pozor!

Za obrtno šolo se je vršil včeraj shod delavcev tehničnega zavoda „Sv. Andrej“ v društvenih prostorih „Narodne delavske organizacije“ pri Sv. Jakobu. Poročal je tov. Brandner o pomenu in potrebi obrtnih šol. Spomenica je bila enoglasno sprejeta in jo predloži deputacija c. kr. namesništvu. **Volilni odbor „N. D. O.“** Predsednik volilnega odbora „Narodne delavske organizacije“ naznanja, da se vrši jutri (pone deljak) ob 7 zveče seja volilnega odbora v društvenih prostorih, v ul. Sv. Frančiška št. 2. — Člani volilnega odbora so naprošeni, da se seje gotovo udeležijo.

Skupina Lloydovega arzenala sklicuje za jutri (ponedeljek) ob 8 zvečer društveni shod v prostorih pri Sv. Jakobu. Pričakujemo obilne udeležbe.

Socijalni tečaj „N. D. O.“ V torek od 7 do 8 zvečer J. J.: „O domovinski pravici“; od 8 do 9 K. Širok: „Kmetijski panti na Slovenskem“.

Posredovalnica dela „N. D. O.“ išče 20 kamnosekov in 30 težakov. Posebno nujno rabimo težake. Naslov: Posredovalnica dela N. D. O., ul. Sv. Frančiška št. 2.

Zidarjem v Škedenju naznanjamo, da se bo vršil v sredo ob 6.30 zvečer društven

shod zidarjev v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škedenju. Dnevni red: „Slovenski zidarji in konsorcijska posredovalnica dela“. — Upamo, da se odzovejo našemu pozivu vsi zidarji v Škedenju.

Odbor zidarske skupine „Nar. delavske organizacije“ v Trstu. **Zidarska skupina N. D. O.** V torek ob 6 zvečer odborova seja v društvenih prostorih, v ul. Sv. Frančiška št. 2.

Godbeni odsek „N. D. O.“ naznanja, da se je preselil iz prostorov v ulici Sv. Marka št. 19 v novo dvorano, ki se nahaja v Kjarboli Zgornji št. 11 (Stara policija) pri gostilni Konsumnega društva „Jadran“. Vsa pisma in vprašanja naj se naslavlja na Konsumno društvo „Jadran“, ul. Industrija št. 10.

Godbeni odsek NDO se ima boriti z velikimi težavami za svoj obstanek.

Njegovi člani, sami delavci, le z veliko težavo zmagujejo ogromne stroške, ki jih imajo sedaj, ko ne nastopajo kakor v poletnem času. Vendar pa si želijo člani, da si godbeni odsek preskrbi tudi orkester, tako da bo tudi lahko pozimi v zaprtih dvoranah nastopal. Takšni orkestri so pa združeni z ogromnimi stroški, vsled česar se obračamo do slavnega občinstva, da nas podpre tudi v tej naši želji s podporami. Te dni se bodeta zglaševala dva odposlanca godbenega odseka NDO pri raznih rodoljubih, proseč jih za podporo narodnemu godbenemu orkestru. Vsak najmanjši dar sprijeme slovenski delavec s hvaležnostjo in se bo skušal pri raznih prireditvah in zabavah izkazati hvaležen našemu rodoljubnemu občinstvu.

DAROV.

— Za podružnico družbe sv. CM v Rojanu nabralo se je pri večerji v „Kons. društvu“ K 8, v isti namen daruje g. T. za obvezo K 1.

Vesti iz Goriške.

Občni zbor „Pevskega in glasbenega društva“ se je vršil v četrtek zvečer ob zadovoljivi udeležbi. Ker priobčimo prihodnjič natančnejše podatke, omejemo naše poročilo na sledeče opombe: Zanimanje goriškega občinstva se napram našemu jako uspešno delujočemu društvu manjša. Kar je Glasbena Matica za Ljubljano, to je Pevsko in glasbeno društvo gotovo tudi za Gorico, oziroma to bi moralo biti. Nalogo društva, buditi in gojiti zanimanje do glasbe in petja, upošteva goriško občinstvo vse premalo. Ne samo, da stoji društvo v materialnem oziru na slabih nogah in da je takorekč odvisno od znatne državne podpore, nima one moralne opore, ki bi se od številnih goriških Slovencev morala zahtevati. V dobi, ki je bila za goriške Slovence mnogo bolj žalostna, je boljje procvitalo društvo kot sedaj, ko napredujemo na vseh poljih. Čemu oni odpor klerikalcev proti društvu? Čemu oni boj po kranjskem vzorcu, kjer bi se ga ne smelo pričakovati?

Sicer pa s tem ni še rečeno, da gre pevsko in glasbeno društvo pot navzdol, le nekaka stagnacija je nastala, ki bode kmalu izginila, kakor upamo. Od novega prenovljenega odbora je odvilen napredek, ki gotovo ne izostane navzlic klerikalni nerazumljivi indiferenci, kateri ob tej priliki kličemo: Goriška tla so prevroča za take šale!

Gojencev je letos okoli 80, od teh se jih je javilo za glasovir 50. Drugi za gosli. Mešani pevski zbor šteje nad 50 članov. Na zavodu poučujejo prof. Michl, in pomožni učitelj Stritar.

Za predsednika društva je izvoljen dr. Podgornik, za podpredsednika g. Čruko, odborniki pa so gg. Cigoj, Rostaher, Gilčert, Jakše, Hrovatin, Braida, Pečenko, Turk, Povšić; šolski nadzornik ostane prof. Fnšger. Kot oficijelna lista se določita „Soča“ in „Edinost“.

Premajhna kazen za brutalnega moža. Poročali smo pred dnevi o hipni smrti nesrečne nosne žene, katero je njen mož Franc Scaletari sunil uro pred smrtjo z nogo v bok. Avtopsija je dognala, da je nesrečnica umrla vsled lakote in vsled vednega pretepanja od strani nasilnega moža Scaletarija je goriško sodišče obsodilo včeraj na tri mesece strogega zapora. Za to preizkzo odmerjeno kazen se ima zahvaliti le našemu zastarelemu kazenskem pravu, ki vidi v tem zločinu vsled nerazumljive logike le prestopke.

Iz Dutovelj. — Dutoveljski podružnici CM je došlo zadnje dni: Mladenici za dovoljen ples trikrat po 2 K 6 K, od neime novanega 2 K, iz razbitega nabiralnika v gost. I. Ukmar 3-12 K. O priliki odboreve seje daroval dne 17 t. m. g. Turk, kancelist iz Sežane „za cvetice“ 1 K. Starešinstvo seja v Dutovljah dne 17 t. m. dovolila 20 K. Skupaj 32-12 K. Isto starešinstvo je dovolilo tudi „Dijaški kuhinji“ 15 K. Posne-manja vredno!

Tujci o Goričanih. Pred kratkim je priobčil „Corriere“ pismo nekega beneškega urednika, ki smo je priobčil tudi mi. Ta gospod je videl Gorico v slovenski obleki zapazil je le slovenske obraze in napise. Sedaj je priobčil „Corriere“ pismo nekega drugega tujca in ta gospod, ki utegne biti ravno urednik magistratnega glasila, piše: „Odkar bivam v Gorici, sem hitro opazil,

da se nahajam na italijanski zemlji, čeravno kričijo v sredini mesta nekateri eksotični napisi. Podnebje, vegetacija, tip prebivalcev, njih govori in lepo vedenje — vse mi je dokazovalo, da je ta zemlja izključno italijanska. Ako sem jaz to zapazil, ko bivam v Gorici le malo časa, bi se bila morala prepričati o tem mnogo poprej avstrijska vlada, ki odločno in vedno zanika italijanstvo tega divnega mesta. Vse lepo in dobro, vsak hoče namreč napeljati vodo na svoj mlin; ali mi bi vprašali tega neznanega gospoda, čemu ni opazil vseh onih gospodov-lčev in -čičev, ki so kar mrgoleli v njegovi družbi? Ti so namreč dokaz, da ne vlada izključno italijanski tip niti tam, kjer bi moral vladati. Ali nas razumete?

Vesti iz Istre.

Z Brega. Dne 10. novembra položili naša podružnica družbe sv. C. M. obračun za prvo leto svojega delovanja. Podružnica se je iz upravičenih vzrokov ustanovila za vse štiri vasi v „Bregu“ ter se bodo vsled tega vršili občni zbori, kakor tudi podružnične veselice in slavnosti vsako leto v drugi vasi. Vsak začetek je težaven, osobito pa tam, kjer mora ljudstvo žrtvovati denar na žrtvenik svojega naroda, a tem težavnejše, ako ni pravega smisla za družbo. — Tega poslednjega smo ravno mnogo pogrešali pri našem ljudstvu dasi je CM družba duša bližnjemu Trstu, ki je eksistenčne važnosti trem četrtinam prebivalstva našega „Brega“. Oni točki, v katero imajo vprti vsi avstrijski narodi svoje oči, smo mi „Bregani“ zelo važna straža ter smo dolžni kot taki podpirati brate, za katere imata magistrat in vlada gluha ušesa. To pa storimo, ako podpiramo družbo sv. C. M., katera je ravno izdala stotisočake za slovensko šolstvo in Trstu in katera plačuje 32 slovenskih učiteljev. Z nadaljnjim podružničnim delovanjem smemo gotovo pričakovati, da bode našim „Breganom“ smisel za prekoristno družbo sv. C. M. čim bolj rastla in da bo ž njo rasel in se množil tudi dohodek.

V prvem letu svojega obstanka je podružnica po svojih močeh sledila svojim posestrimam širom slovenske domovine, in nabrala sledeče zneske:

Letnine	K 83—
podpornine	8-20
darov	60-14

Čisti dobiček veselice 7 jul. (460 K manj 60 K nagrada pevcem) 400—

Iz nabiralnikov:

g. Jos. Panger, Dolina	49 91
g. Iv. Acer, Borš	29 88
„Kons. društvo“, Boljunc	25-30
g. A. P. Sancin,	16 62
g. Iv. Kosmač, Boršt	14 34
„Kons. društvo“, Ricmanje	13 18
g. Iv. Kraljič, Boljunc	10 73
g. A. Švara, Ricmanje	4 50
g. Komar Log	4 88

Skupaj čistega dohodka K 716 68

Natančnejša poročila, podatke in želje dobe ljubitelji in podpiratelji podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na dan občnega zbora, ki se bo vršil dne 10. novembra ob 4 pop. v dvorani g. J. Pangerca v Dolini.

Nadejamo se, da bo udeležba iz vsega „Brega“ mnogo častnejša, nego pri prvem ustanovnem občnem zboru.

Mirodilnica

Ivan Kamauli

Sv. Ivan pri Trstu.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da se preselim v lasno hišo blizu „Narodnega doma“.

Priporočam se za obilen obisk udani

Ivan Kamauli.

— NUOVO —
Hôtel Provinciale
(Novi doželni hotel)
Trst, largo Santorio 4 (Farneto).
40 sob, električna luč, ves komfort, stroga snažnost. — Cene zmerno.
ALOJZIJ SKERL.

Josip Trampuš

Trst, ulica Industrija št. 3

(Sv. Jakob)

priporoča svojo pekarijo. Večkrat na dan svež kruh.

Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov.

Vino in likerji v steklenicah. Sladčice in biškotini. — Postrežba tudi na dom.